

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

4:52 | 4:37 | 4:46 | 4:32 **הדלקת נרות**

5:48 | 5:45 | 5:47 | 5:46 **מוצאי שבת**

6:25 | 6:22 | 6:23 | 6:24 **רבינו תם**

הילולא דצדיקיא

- כ - רבי עובדיה הדאי מח"ס 'שכיל עבדי'
- כא - רבי יהודה זאב סגל ראש 'ישיבת מנצ'סטר'
- כב - רבי מנחם מנדל 'השרף מקוצק'
- כג - רבי יעקב חיים ישראל אלפיה
- כד - רבי שאול הלוי מורטירה אב"ד אמסטרדם
- כה - רבי ישראל ליפקין מסלנט מייסד תנועת המוסר
- כו - רבי יוסף בירדוגו מח"ס 'שופריה דיוסף'

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

משכיל לדוד

עמלק הוא סמל ליצר הרע

ולפי זה מתיישבת גם כן הקושיא הראשונה שמדוע יתרו הלך לגור ליד עמלק, אלא שהרי ידוע מה שאמרו חז"ל כמובא ברש"י בריש הפרשה "מה שמועה שמע ובא" - דהיינו, מה גרם ליתרו להתעורר ולבא למדבר כדי להתגייר, ואמרו על זה "קריעת ים סוף ומלחמת עמלק". וקשה דבשלמא קריעת ים סוף זה נס גדול הוא היוצא מגדר הטבע שרואים כאן ממש את יד ה', בודאי שיש בו כדי לעורר, אבל מלחמת עמלק מדוע גרמה לו להתעורר?

אלא כשיתרו ראה להיכן הדרדר עמלק והגיע להשחתה כה גדולה שבזמן שכל העמים כולם פחדו לבוא להתקרב לעם ישראל והוא לא פחד, אז הבין יתרו להיכן האדם יכול להגיע, לאיזו שחיתות כשהוא שומע ניסים ונפלאות ונשאר במקומו ומוזה למד אף את כוחו הגדול של היצר הרע ולכן מלחמת עמלק גרמה לו להתעורר.

ולכן אף על פי שיש ענין להתרחק משכן רע, אבל כאן חשב יתרו שלגביו במקרה זה דווקא עדיף לו לגור בקרבת עמלק כדי שתמיד תהיה לו אפשרות להיזכר בדבר שגרם לו להתעורר, וזה יתן לו חיזוק במשך כל ימי חייו להתגבר על היצר הרע.

ועוד אנו למדים מכאן שלכאורה קשה שחז"ל אמרו (רש"י בשם המכילתא) למה נקרא שמו יתרו בגלל שיתר פרשה אחת בתורה "ואתה תחזה מכל העם". ולכאורה היה מן הראוי שרק פרשה זו בלבד "ואתה תחזה" תקרא על שמו ומדוע כל הפרשה נקראת על שמו, ובפרט שלא מדובר כאן בסתם פרשה אלא בפרשה של מתן תורה שיש בה עשרת הדברות.

אלא התשובה משום שהסיפור של יתרו הוא הקדמה למתן תורה, שבכדי לזכות לתורה צריך האדם לוותר הרבה מעצמו מתאוותיו ומהתענוגים שלו, כמו שמצאנו אצל יתרו שעזב כל כבוד שבעולם ובא למדבר למקום שםם והכל בשביל להתגייר ולקבל את התורה.

ועל האדם לדעת שלא בקלות זוכים לתורה, אלא על ידי מלחמה תמידית וחזקה כנגד היצר הרע. ומטעם זה מובן שלכן זכה יתרו שכל הפרשה נקראת על שמו, ונלמד שאם זכה האדם לראות דבר שגורם לו לבוא לידי התעוררות, צריך לעשות לעצמו איזו תזכורת שמוזכרה את אותה התעוררות כדי שיוכל להמשיך ולהתחזק נגד יצרו הרע.

דרכו של היצר הרע להבליט ולייפות את ענייני העולם הזה ומראה לו כמה שתענוגות עולם הזה הם כל כך נוצצים למרות שבפנימיותם אינם כך, אבל כלפי חוץ מראה לו אותם נאים ומושכים את העין והלב, וזה גורם לאדם להימשך אחריהם, אולם במה שנוגע לתורה ולמצוות שם האדם לא רואה כל כך את יופייהם, אך בפנימיותם הם ודאי יפים וכאן האדם צריך לטעום בעצמו כדי להרגיש כמו שנאמר (תהילים לד, ט) "טעמו וראו כי טוב ה'". דבזה לא די לו לראות כיון שהנאת התורה לא ניכרת כלפי חוץ, אלא צריך לבוא ולטעום בעצמו ואז הוא ירגיש את הטעם הטוב שיש בתורה ובמצוות.

"וישמע יתרו כהן מדין חתן משה" (שמות יח, א)

נאמר בנביא (שמואל א, טו) שיתרו ומשפחתו שנקראו 'בני הקיני' היו גרים ליד עמלק, וזו לשון רש"י (במדבר כד, כא) "וירא את הקיני" - שהיה תקוע אצל עמלק. ולכן כששאל רצה לקיים מצות מחיית עמלק כמו שנצטווה על ידי שמואל מפי ה', אז הוא ביקש מבני הקיני להתרחק, כיון שיתכן שבזמן המלחמה עמלק יברח לתוכם ואז כשיבואו להרוג אותו עלולים להרוג גם מהם, והם הרי נכנסו תחת כנפי השכינה בזמנו של משה (עיין רמב"ם שכתב שיתכן שהם לא היו ממש זרעו של יתרו אלא רק ממשפחתו מאיזה צד).

וקשה לכאורה דאין בכלל יתרו הלך לגור ליד עמלק, והלוא ידוע מי זה היה עמלק הוא היה הראשון שהעיד לבוא ולהילחם נגד ישראל, אף על פי שודאי גם הוא שמע את כל הניסים והנפלאות, בכל זאת קירר את עם ישראל כלשון הפסוק (דברים כה, יח) "אשר קרך בדרך" - ויתרו היה הפוך ממנו דאדרבה עזב כל כבודו של עולם ובא למדבר כדי להתגייר ולקבל עליו עול מלכות שמים, וידוע מה שאמרו חז"ל (מסכת אבות א, ז) "הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע".

והתירוץ הוא, דהנה מצינו שה' אמר למשה במעמד הר סיני לצוות את עם ישראל שלא יתקרבו להר ולא לנגוע בקצהו ומשה עשה כדברי ה', ואף על פי כן אמר לו לך שוב וצווה אותם. ומשה אמר לו כבר אמרתי להם, ואמר לו ה' אף על פי כן אמור להם שוב.

וצריך להבין מה כוונת ה', דמה הצורך לצוות אותם פעמיים והלא מדובר כאן בציווי פשוט וברור ומה יש לו לחשוש עוד לאחר שכבר נצטוו, ועוד נשאל - התורה חוזרת כמה פעמים (שמות כד, טו) "ויעל משה אל ההר" (שמות יט, יד) "וירד משה מן ההר", וצריך להבין גם כן למה זה נכפל כמה פעמים.

אלא הביאור הוא דההר מסמל את היצר הרע, כמו שאמרו חז"ל (סוכה נב, א) דלעתיד לבוא היצר הרע נדמה לצדיקים כהר. והלימוד מזה, דהתורה באה ללמדנו דיצר הרע כוחו גדול כמו שכתב בעל 'חובת הלבבות' (שער יחוד המעשה פרק ה) שהאויב והשונא הגדול ביותר שיש לאדם זה היצר הרע, כשאתה ישן הוא ער, והוא מנסה להכשיל את האדם בכל האופנים שרק ניתן וגם אם הוא לא הצליח אינו מתייאש. והמלחמה הזו היא המלחמה הגדולה ביותר, והיא במשך כל ימי חייו של האדם.

ומה שנאמר "ויעל אל ההר", "וירד מן ההר", ללמדנו שכיון שכח היצר הרע גדול מאוד לכן תמיד ישנו עליות וירידות, והאדם אינו צריך לפחד מזה, אלא עליו לדעת דרך דרכה של מלחמת היצר הרע עם היצר הרע מנצח ופעם האדם מנצח.

ולכן אמר ה' למשה שלמרות שכבר צוית את עם ישראל שלא יגעו בהר בכל זאת חזר וצווה אותם שוב, שלא יעברו על כך כיון שהיצר הרע חזק מאוד ויכול להכשילם וצריך לזה ציווי אחר ציווי כדי שבינו להיזהר ולהתרחק מן היצר הרע כמטחוו קשת.

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

להרגיש את כאבו של הזולת

כאשר בא לפני אדם ושוטח את צרתו, ומבקש ממני ברכה לישועה - דרכי בקודש להכניס את עצמי בתוך כאבו ולהרגיש כאילו זה ממש כאבי הפרטי, ואז תפילתי עליו נובעת מעמקי הלב ואני מעתיר בעבורו ישועה ורחמים בזכות אבותי הקדושים.

אירע פעם שפנתה אלי אשה אחת בליאון כשהיא הייתה הרה ובבטנה תאומים. וסיפרה בצער ובבכי שהרופאים הציעו לה להפיל את העוברים, עקב סכנה הקיימת לה ולולדות רח"ל.

היא הוסיפה לספר שהעוברים אינם מתפתחים כראוי, אולם מאת ה' הייתה זאת שהיא לא הדגישה בפני את עוצמת הסכנה הגדולה הקיימת בדבר כפי שהסבירו לה הרופאים. ואני חשבתי לתומי כי אין כאן סכנה ממש מוחשית וודאית, ולכן הוריתי לה שלא תשמע לקולם של הרופאים ולא תפיל את פרי בטנה.

וכך חלפו שישה חודשים מאז, בהם האשה המשיכה את הריונה, ורק אז נודע לי מהו גודל הסכנה שהאשה נמצאת בה. אולם אז כבר היה מאוחר מידי בכדי לעשות פעולה כלשהי. כשראיתי שזהו המצב - פניתי אליה ואמרתי לה כי תבטח בה' אלוקי ישראל,

ותסיר מליבה כל דאגה. ובעזרת ה' יתברך תראה ישועות גדולות. ואכן כה גדולה הייתה אמונתה בהקב"ה עד כי בחסדי שמים שמע ה' יתברך לתפילותינו והיא ילדה תאומים בריאים ושלמים לחיים טובים ולשלום, ממש נגד כל השערותיהם הקודרות של הרופאים. וכמובן שהיה בכך קידוש שם שמים עצום.

הנה גם אשה זו כשבאה לפני וסיפרה על צרתה - כאב גדול היה בליבי באותה שעה עד כי חשתי כאילו מדובר באחד מבני ביתי, וכאילו זו אשתי או בתי חלילה. ועם ההרגשה הזו נשאתי תפילתי לבורא העולם מעומק ליבי, וביקשתי שישועתה תצמח במהרה. וברוך ה' היא זכתה לישועה ולרחמים.

וכך צריך כל אדם לנהוג לשתף עצמו בצרת חברו ולחוש את כאבו כי זוהי מידת האחדות שכולנו נהא כאיש אחד בלב אחד - לעזור ולסייע איש את רעהו כי כולנו בני איש אחד אנחנו, וה' בשמים הוא אבינו - ה' אחד.

ומה מתאימים הם דברי חז"ל (תנא דבי אליהו כח) אמר הקב"ה לישראל; בני אהובי, כלום חסרתי דבר שאבקש מכם? ומה אני מבקש מכם? אלא שתהיו אוהבים זה את זה, ותהיו מכבדים זה את זה ותהיו ראיין זה מזה, עד כאן.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע: "בשנת מות המלך עזיהו" (ישעיה ו)

הקשר לפרשה: בהפטרה מתואר ענין גילוי השכינה הקדושה בבית הבחירה בירושלים, שזהו מענין המתואר בפרשה על גילוי השכינה לעיני כל ישראל במעמד הר סיני ומתן תורה.

נצור לשונך

יוצא מדרך הצניעות

תולה ארץ על בלימה

יש דברים שהם אסורים מטעם אבק רכילות, כגון, אם מספר לו מה שאמר פלוני עליו, אינו דבר גנאי, רק דבר שדרך בני אדם להקפיד קצת, כשאומרים לו בפניו. וחייב אדם להסתיר הסוד אשר יגלה לו חבירו דרך סתר, אף על פי שאין בגילוי הסוד ההוא ענין רכילות, כי יש בגילוי הסוד נזק לבעליו וסיבה להפר מחשבתו, גם בזה הוא יוצא מדרך הצניעות, והוא מעביר על דעת בעל הסוד.

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

מה יעשה המשיח עם הרכבת החדשה לירושלים?

לשולחנו של הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, הגיעה שאלה אקטואלית: בחודש תשרי החלו לנסוע ברכבת לירושלים, ושלושת החודשים הראשונים הם חינם. והנה, עבודות התשתית לרכבת נעשו, לצערנו, תוך חילולי שבת מחפירים, ורציני לשאול, האם מותר לנסוע ברכבת כזו, שהתשתיות שלה יוצרו בחילולי שבת, ואולי עכשיו שזה בחינם מותר, כי לא משלמים להם, אבל לאחר מכן, כשהנסיעה תעלה כסף, יהיה אסור?

מצד שני, אולי דווקא כעת אסור לנסוע, כי צריך להמתין כנגד כל השבתות שעבדו בהן, וכפי שנפסקה ההלכה, שמי שעשה מלאכה בשבת, צריך להמתין בכדי שיעשו?

הרב זילברשטיין שליט"א מצדד תחילה שאולי יש מקום למצוא לכך היתר בדוחק, כי לא ידוע בדיוק עד כמה השבתות שחוללו הועילו לזרז את פתיחת הרכבת, ואולי אדרבה כל התקלות היו בגלל שחיללו את השבת.

"אבל, מעיר הרב, בכל זאת, ראוי לכל ירא שמים להימנע מלנסוע ברכבת שהפסים שלה נבנו בשבת בפרהסיא, ואדם כזה נקרא חרד לדבר ה', שהוא נזר כל הבריאה".

ב'מקורות ונימוקים' מציין הרב שבקובץ 'ווי העמודים' (גליון 84) הבאנו שאלה האם מותר לנסוע ברכבת, כשחלק מהמסילות שהרכבת נוסעת עליהם נעשו בשבת, שאולי יש בזה הנאה ממעשה שבת? וכתבנו שלכאורה מותר, משום דאין אדם יכול לאסור את הקרקע המיועדת לשימוש הציבור, יעו"ש.

אך השאלה שלנו הפעם חמורה לכאורה יותר, כי לצורך הנחת הפסים נשכרים גם גויים, והרי קיי"ל שגוי שעשה מלאכה בשבת לישראל, אסור ליהנות מאותה מלאכה בשבת, ובמוצאי שבת צריך להמתין בכדי שיעשו.

והיה מקום אולי קצת להקל, כי בבנייה כל כך גדולה, שנמשכת על פני שנים, לא ידוע בדיוק כמה ימים ספורים משפיעים על התקדמות הבנייה, ובפרט שידוע שהיו שם תקלות רבות, ויתכן מאד שכל התקלות היו בגלל שעבדו בהם בשבתות, וצ"ע בזה.

ובלאו הכי צריך לדעת שיש בזה חילול ה' כאשר מחללים שבת בפרהסיא, ואין איש שם על לב, וממשיכים לנסוע כדאשתקד. ובפרט שכל נסיעה צריכה רחמי שמים, והרי הנוסע ברכבת צריך לומר תפילת הדרך, ואיך יבקש רחמים מהקב"ה שיעזור לו לנסוע בדרך, כאשר הפסים שעליהם הרכבת נוסעת נעשו תוך חילול שבת מחפיר בפרהסיא.

ולכן ראוי ליראי ה' להימנע לנסוע על פסים כאלו שנעשו תוך חילול שבת בפרהסיא.

ביחס לשמועות שנשמעו לאחרונה שיש בהנחת המסילות החדשות 'פעמי גאולה' - על כך מציין הרב שליט"א שטעות היא לחשוב שבניית הרכבת לירושלים היא סימן לקירוב הגאולה! שהרי איך יתכן לחשוב שניסע למקום מקדשו ותפארתנו ברכבת שנבנתה תוך כדי חילול שבת בפרהסיא!?

"ומסתבר שכאשר יגיע משיח צדקנו

לגאלנו במהרה, יבטל את

הפסים המאוסים

האלו שנבנו תוך כדי

חילול שבת" ('קול

ברמה' כסליו ע"ט).

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

רבי חיים פינטו מוכיח את המזלזל באמונת חכמים

חשבתי שכל מעלת יתרו שזכה לתת עצות למשה רבנו, זה היה רק משום שכששמע הוא את כל הניסים והנפלאות אשר עשה ה' לישראל על ידי משה עבדו הנאמן - תיכף ומיד חיזק לבבו באמונה שלמה בה' יתברך ובמשה עבדו.

ואם כך חובה מוטלת על כל יהודי ויהודי להאמין בכח הצדיקים ששתלן הקב"ה בכל דור ודור, שאף הם בכוחם לפעול ישועות ולהביא לאדם פורקן והצלה. וכמאמר הכתוב "ויאמינו בה' ובמשה עבדו" שהקיש הכתוב אמונת ה' לאמונת משה, ללמד שכל המאמין במשה - בצדיק הדור, כאילו מאמין בה' יתברך.

הנה בהילולא רבתי שערכנו (בשנת התשע"א) לצדיק הקדוש המלומד בניסים רבנו רפאל פינטו זיע"א, סיפרתי בפני אלפי הנוכחים מעשה מופלא שנעשה בזכותו של הצדיק הקדוש. לאחר ההילולא ניגש אלי יהודי יקר בשם מר שלמה מויאל הי"ו וסיפר לי בצער רב שבסמוך לו ישבו אב ובן אשר שמעו את דבריי בפני הנוכחים, והאב לא האמין למעשה שסיפרתי, ואמר לבנו בלעג ובזלזול שמעשה כזה הוא בלתי אפשרי ובלתי סביר בעליל... וכי סיפור הדברים אינו אלא פרי דמיון בעלמא... רח"ל.

והנה למחרת ההילולא הקדושה התקשר אותו יהודי למר מויאל הי"ו ואמר לו בהתרגשות רבה "אני חייב להפיגש באופן דחוף עם רבי דוד שליט"א ולבקש ממנו מחילה וסליחה מעומק ליבי על שהרהרתי אחר דבריו ולא האמנתי בכח הצדיק". מר מויאל דרש ממנו לדעת כיצד הגיע למסקנה הנכונה שדבריו היו בלתי ראויים כלל, וכה סיפר האישי:

"לאחר ההילולא שבתי לביתי ועליתי על יצועי לישון, והנה נגלה אלי בחלום רבנו חיים פינטו זיע"א, בפנים זעופות כשמקלו בידו וגער בי - היאך אינך מתבייש להרהר בכח הצדיק... ואז נטל רבנו זיע"א את מקלו והחל להכות ברגלי מכה רבה מאוד. משהקצתי משנתי בבהלה תיכף ומיד התבוננתי ברגלי ואכן רושם המכות הנמרצות עדיין נותר והיה מלווה בכאבים איומים, ממש כאילו התרחש הדבר במציאות ולא בחלום..."

זהו עונשו של מי שאמונת הצדיק רפויה בקרבו. ומכאן יש ללמוד עד כמה נדרשת זהירות מופלגת בדבר נשגב זה. כי האמונה בצדיק היא היא האמונה בה' יתברך, וכשם שיתרו ובני ישראל האמינו בה' יתברך ובמשה עבדו - כך מוטל על כל יהודי ויהודי להתחזק באמונה שלמה ותמימה בה' יתברך ובעבדיו הנאמנים עושי רצונו.

ויהי רצון שדרכו הקדושה של יתרו תהא לנו לעיניים, וכשם שהוא התקרב בכל ליבו לה' יתברך - אף אנו נתקרב אליו לקיים תורתו ולשמור מצוותיו לטוב לנו כל הימים אמן ואמן.

פניני הפרשה

כיצד אכלו ישראל בכיפור?

"ויהי ממחרת" (שמות יח, ג)

לפירושו של רש"י שהכוונה היא למחרת יום הכפורים, הקשו רבותינו בעלי התוספות ב'דעת זקנים' וקשיא דאם כן משמע שבשעה שירד משה מן ההר, דהיינו ביום הכפורים, יצא לקראת חותנו, ובאותו שעה נאמר "ויקח יתרו עולה וזבחים", ואכלו באותו יום הכפורים.

וקשה היאך אכלו ביום הכיפורים? והלא כבר ניתנה התורה.

נאמרו על כך כמה תירוצים בראשונים ובאחרונים.

רבי יעקב חגיז זצ"ל ('הלכות קטנות' ב, קלה) מסביר שכלל לא היה מקום לעינוי ביום זה, לאור קביעת חז"ל (ברכות ח, ב) שכל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאלו התענה ט' וי', שההכנה הנעשית לדבר גדול, תחשב גם הוא לצדקה.

לפיכך, ליום אדיר ונורא כיום הכיפורים, צריך לקבלו בשמחה רבה, מה שהיה ראוי שתעשה בעצם היום, כי יום כפורים הוא, ואין לנו שמחה גדולה כמו היותנו נקיים בפני ה'.

ולפיכך כשהשלימו בית המקדש ומזבח כפרה, אכלו ושמחו ביום הכיפורים, כי כבר נתכפרו בבניינו, ובהקריב עליו. וכן ביום הכיפורים שירד משה רבינו ע"ה עם התורה, ודאי שלא התענו, כי מי הגיד להם, ולא ירד קודם לפי שבו ביום אמר לו הקדוש ברוך הוא 'סלחתי כדברך',

לא להיבהל מקשיים בלימוד

"ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר" (שמות יט, ב)

רבנו האור החיים הקדוש זיע"א כותב שהתורה מרמזת לנו כאן את שלשה עיקרי ההכנה ההתחלתיים לקבלת התורה:

א. 'ויסעו מרפידים' שנסעו מבחינת רפיון ידיים, לא ללמוד תורה בעצלות.

ב. 'ויחנו במדבר' בשפלות ובענווה, כמו מדבר שהכל דורכים עליו.

ג. 'ויחן שם ישראל נגד ההר', כתוב 'ויחן' לשון יחיד ולא כתוב 'ויחנו' אלא כאיש אחד בלב אחד, בלימוד, בחבורה דוקא, והארת פנים זה לזה.

כשרבנו האור החיים הקדוש מתייחס לעצלות התורה, הוא מסביר שאינו פוגע רק ב'כמות' התורה שהוא לומד פחות, אלא הוא פוגע גם ב'איכות' התורה שהוא כבר כן לומד, כי העצלות הוא כמו עשבים רעים שמזיקים לשדה, כך עצלות מזיקה ומפסידה את השגת התורה...

רבינו מציין כאן למה שכתב בספרו הקדוש והנורא 'חפץ ה'", כי האנשים שמחפשים ללמוד בצורה שטחית או דברים קלים, וכשהם נתקלים בקושיא הם מתעצלים להתעכב עליה, כי אין להם כוח לאמץ את מוחם וגופם, אז ח"ו תורתם נעשה להם סם המוות, שכמו שהם חששו לאמץ את גופם בתורה, מידה כנגד מידה גופם יחלש בחולאים, ה' יצילנו.

השי"ת עונה למי שקרוב אליו

"לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב" (שמות כ, יט)

רבי אברהם הכהן מתוניס זצ"ל, בספרו 'אברהם יגל', מבאר שפסוק זה בא להזהיר את עם ישראל הקדושים שידבקו באהבת ה' טהורה, כדי שהוא יתברך יהיה קרוב להם בכל עת שיציעקו בצרתם ומיד יענו.

אמנם אם חלילה יהיו רחוקים מעבודת ה', אזי אף הוא יהא רחוק מהם ואינם נענים בתפילתם. ואז נראה הדבר כאילו הוא איננו שומע את תפילתם ח"ו.

וזה שאמר הפסוק "לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב", היינו אל תעשו אותי שאראה כאילו אינני שומע ואיני רואה - כאותם אלהי כסף וזהב.

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

כל ירא ה' ההולך בדרכיו יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך", ואומר (שה"ש ז) "מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים".

לעולם יהא אדם עניו בתורה ובמעשים טובים וביראת שמים עם אביו ואמו עם רבו ואשתו ועם בניו ועם בני ביתו ושכניו ועם קרובים ורחוקים, ואפילו עם עכו"ם בשוק, כדי שיהא אהוב למעלה ונחמד למטה ומתקבל על הבריות וממלא את ימיו ושנותיו בשם טוב. כי בזמן שהאדם הוא עניו בתורה ובמעשים טובים אז אשתו מתייראת ממנו וכן בני ביתו ושכניו וקרוביו, ואפילו העכו"ם מתייראין ממנו שנאמר (דברים כ"ח) "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך".

וכן לא יראה אדם את הרבים שהם שרויין בצער ויאמר אלך ואוכל ואשתה ושלוש עלי נפשי, ואם הוא עושה כך עליו הכתוב אומר (ישעיה כ"ב) "והנה ששון ושמחה הרוג בקר ושחוט צאן אכול בשר ושתות יין אכול ושתה כי מחר נמות", מה כתיב בתריה "ונגלה באזני ה' צבאות אם יכופר העון הזה לכם עד תמותון".

עד כאן מידת בינונים, אבל במידת הרשעים מה הוא אומר (שם נ"ו) "אתיו אקחה יין ונסבאה שכר והיה כזה יום מחר גדול יתר מאד", ואחריו מה כתיב (שם נ"ז) "הצדיק אבד ואין איש שם על לב ואנשי חסד נאספים באין מבין כי מפני הרעה נאסף הצדיק". כי בזמן שהרבים הם שרויים בצער והיחיד פורש מהם, שני מלאכי השרת ההולכים עמו מבית הכנסת ומבית המדרש עד ביתו אומרים עליו; אותו האיש הפורש מן הציבור אל יזכה לראות בנחמות ציבור.

חי ה' אשר העלה ואשר הביא את זרע בית ישראל מארץ צפונה ומכל הארצות אשר הדחתים שם וישבו על אדמתם".

ומנין לך לומר כך, תדע לך שכן הוא, שהרי אין ישראל נגאלין לא מתוך הצער ולא מתוך השעבוד ולא מתוך הטלטול ולא מתוך הטירוף ולא מתוך הדוחק ולא מתוך שאין להם מזונות, אלא מתוך עשרה בני אדם שהן יושבין זה אצל זה ויהיה כל אחד מהם קורא ושונה עם חבריו וקולם נשמע, שנאמר (עובדיה א) "ובהר ציון תהיה פליטה והיה קודש".

וכן מצינו באבותינו הראשונים שלא נגאלו ממצרים אלא מתוך דברי תורה, אע"פ שלא הגיעו עדיין לארבעים יום של קבלת התורה ולא באו עדיין לידי אותה השעה אלא עשו תורה כל ימיהם, לכך נאמר בהם (שמות ו) "וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם ואזכור את בריתי לכן אמור לבני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם" וגו'.

וכמו שנגאלו ישראל ממצרים בזכות שהיו פרים ורבים, כמו כן יגאלו לעתיד בזכות שהן פרים ורבים. ומנין לך, תדע לך שהוא כן, שאין ישראל נגאלין אלא אם כן הם פרים ורבים והיו מלא כל העולם, שנאמר (ישעיה נ"ד) "כי ימין ושמאל תפרוצי וזרעך גוים יירש וערים נשמות יושבו".

אמר אבא אליהו זכרו לטובה ולברכה, מעיד אני עלי שמים וארץ שכל תלמיד חכם שהוא קורא ושונה לשם שמים והוא אוכל משלו ונהנה משלו ואינו נהנה משל ציבור, עליו הכתוב אומר (תהלים קכ"ח) "אשרי

וכך היתה רוח הקודש מבשרת את התלמידי חכמים ואומרת להם, בני אף על פי שנתתי לכם הרבה טובה בעולם הזה, ואין צריך לומר לימות בן דוד ולעולם הבא, שיהיה לכם שכר גדול וכפול ומכופל. אל תזלו בדברי תורה ואל תרבו באכילה ובשתיה ובשינה, שנאמר (זכריה ט) "שובו לבצרון אסירי התקוה, גם היום מגיד משנה אשיב לך", ואומר (יואל ב) "ושלמתי לכם את השנים אשר אכל הארבה הילק והחסיל והגזם חילי הגדול אשר שלחתי בכם ואכלתם אכול ושבו והללתם את שם ה' א-להיכם אשר עשה עמכם להפליא ולא יבושו עמי לעולם", ואומר (ישעיה ס"א) "תחת בשתכם משנה וכלמה ירונו חלקם לכן בארצם משנה יירשו שמחת עולם תהיה להם".

הא למדנו שיאכלו ישראל לימות בן דוד כפלים, ואפילו אם יחיד שבישראל יהא שרוי בסופו של עולם ויחולף כמה נהרות לפניו, הקב"ה יהא בוקע את כל אותן נהרות ומביא לאותו ישראל אצלו, שנאמר (ירמיה כ"ג) "לכן הנה ימים באים נאם ה' ולא יאמרו עוד חי ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים כי אם

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

אחד מיהודי מרוקו היה חייב סכום כסף גדול לממשלה. משום כן רצו השלטונות להחרים ממנו את ביתו.

הדבר היה אמור להתבצע ביום שישי, וכבר יום קודם, ביום חמישי הדליק אותו יהודי נרות לעילוי נשמת כ"ק הצדיק המלובן רבי חיים פינטו זיע"א, והתפלל להשם יתברך מעומק לבו, שבזכות הצדיק ימצא קונה לביתו באותו יום, כך שלמחרת היום הממשלה לא תוכל ליטול ממנו את ביתו.

ואמנם, זכותו של רבי חיים זיע"א עמדה לימינו, וכבר שעה קלה לאחר מכן הגיע אדם לביתו אשר קנה ממנו את ביתו בכסף מלא. כך, שבהגיע יום השישי לא התאפשר לממשלה ליטול את ביתו, כיון שהבית כבר לא היה ברשותו.

אילו היתה הממשלה מחרימה את הבית, היא היתה מוכרת אותו במכירה פומבית במחיר זול, אך הוא הצליח להקדים - בזכות הצדיק זיע"א - וקיבל עבור ביתו מחיר גבוה. בכסף שקיבל שילם את כל חובותיו, ושילם את כל חובו לממשלה, ואף גם נותר לו סכום עצום למחייתו שלו.

רוח סערה גדולה

יהודי אחד נסע פעם במטוס ממונטריאל למיאמי לצרכי עסקיו, על אף שהוא מפחד לנסוע במטוס. באמצע הטיסה הכריז הקברניט לחגור את חגורות הבטיחות, מפני שיש סופת גשמים ורעמים ורוח סערה גדולה מנשבת באויר מעל למיאמי והמצב מסוכן. היהודי הזה נתפחד מאוד והתחיל להתפלל שהקב"ה יעזור לו בזכות רבי חיים פינטו זיע"א שתעבור הנחיתה בשלום. ואמנם, לאחר כשעה נחת המטוס בשלום בלי שום בעיה.

לאחר הנחיתה, כך סיפר אותו יהודי למו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א בהתרגשות גדולה, אמר הטייס בתמהונו: "אני לא מצליח להבין כיצד הצלחתי לנחות בשלום, שהרי משדה התעופה הודיעו לי שיש בעיה באוויר, ואף אני עצמי הבחנתי בדבר מוזר, והנה פתאום נעלם הכל וכאילו לא היתה כל בעיה".

זאת כוחה של אמונה, מה שלא יכול טייס לעשות, יכול יהודי פשוט לעשות עם אמונה פשוטה ותפלה קטנה.